

IBRIS

Valerio Varesi

Umbrele din Montelupo

Titlul original: *Le ombre di Montelupo*

We know
books

Copyright © 2005 Edizioni Frassinelli

Copyright © 2018 Mondadori Libri S.p.A.

Published by Mondadori Libri for the imprint Frassinelli

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2022 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VARESI, VALERIO

Umbrele din Montelupo / Valerio Varesi ; trad. din lb. italiană de

George Arion Jr. - București: Crime Scene Press, 2022

ISBN 978-630-6542-01-7

I. Arion, George, jr. (trad.)

821.131.1

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: ALEXANDRU ARION

Corectură: MANUELA RUXANDRA ARION

Tehnoredactor: GELU ISPAS

Bun de tipar: SEPTEMBRIE 2022

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului,

este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Valerio Varesi

Umbrele din Montelupo

traducere din limba italiană
de George Arion Jr.

CRIME SCENE PRESS
2022

De Sfântul Martin, în localitate își făcură apariția afișele despre Paride Rodolfi. Spuneau că nu dispăruse, că era viu și sănătos. Pe ultimul îl lipiseră cu puțin timp înainte să ajungă comisarul Soneri, care se pomeni față-n față cu el, încă îmbibat de lipici. Vestea aceea cu iz de neazuri și mistere nu-i fu pe plac. Și nici nu auzise încă zvonul cum că familia Rodolfi intrase în bucluc. Șoapte mustind de invidie, dar ținute în frâu de respectul pe care-l suscitau vila monumentală de pe coastă și imensa fabrică de mezeluri. Numele Rodolfi îi amintea lui Soneri de o etichetă familiară, cu un măcelar rotofei și mustăcios alături de un porc proaspăt întors de la îngrășat. O imagine, în ovalul colorat, care îi rămăsese în imaginație încă din copilărie, când o zărise prima oară prinsă cu dichis pe bucățile de *prosciutto* atârinate de lanțuri în prăvăliile cu mezeluri unde domnea aroma de untură. N-avea nicio legătură cu ambiguitatea acelor afișe: chiar dacă dădeau o veste bună, nu reușeau să ascundă că se întâmpla ceva neclar.

Începu să-l roadă o curiozitate enervantă. Ridică privirea spre curbura munților dimprejur, care părea tăiată la jumătate de niște nori joși, cenușii, și își imagină muchiile creștelor înfipte în măruntaiele acelui abur ca niște dinți deteriorați de trecerea timpului. Ceva mai jos, pădurile de castan se dezbrăcau încetișor sub picăturile de rouă. N-aveau să se usuce decât odată cu venirea înghețului.

Gândul la umezeala aceea îl învioră – avea să ajute la apariția ciupercilor pentru care urcase acolo, în valea pe care o cunoștea încă din copilărie. Voia să regăsească dialectul gutural al muntenilor și pofta de a se plimba având drept tovarăși de drum numai propriii pași. Vara petrecută la oraș, transpirând în zăpușeala insuportabilă, fusese dificilă. Apoi toamna și schimbarea chestorului, cu avalanșa de noi dispoziții, circulare și directive, îl lăsaseră fără suflu. După ani întregi de poliție, simțea tot mai mult, pe zi ce trecea, că nu mai suportă. Așa că Angela, iubita lui, aproape că îi poruncise să se deconecteze, iar el, în loc să petreacă două săptămâni pe Coasta de Azur, hotărâse să plece după ciuperci.

Avea ocazia să iasă din ceturile Parmei, dar de fapt se adâncise în ele, în valea aceea din Apenini unde soarele mușcător al anotimpului urât aproape că nu izbutea să pătrundă.

– Caut liniște, se scuzase față de doamna lui, nu mai suport certurile de birou.

– Du-te unde vrei, îi răspunsese ea sceptică, și-așa în perioada asta nu pot să vin cu tine nicăieri din cauza serviciului care mă sufocă.

Așa că plecase împăcat, fără să simtă vreo urmă de vinovăție. Dar nici nu pusese bine piciorul în localitate că se pomenise înghițit de efervescenta aceea febrilă. Iar apoi auzise un cor de șoapte sub aparența liniștită, ca niște broboane de sudoare rece răzbătând prin nemiscarea locului.

Era un afiș și în piață, la avizierul Primăriei, iar Soneri reciti cu atenție textul în timp ce-și aprindea țigara toscană de foi: „Comunicăm tuturor locuitorilor că domnul Paride Rodolfi este cât se poate de sănătos și perfect capabil să-și îndeplinească sarcinile de serviciu. Mulțumim locuitorilor pentru îngrijorarea de care au dat dovadă”.

Încercă să se gândească la ciuperci și la cioturile fagilor din care trebuie că începuseră să se înalțe lăstari în pădurea umedă. Abia aștepta să se însenineze puțin ca să urce pe munte și să culegă abun-

dența efemeră a ciupercilor *porcini*. Ce voia era să stea departe de tot, mai puțin de codri și de ciuperci.

Nu se mai gândi la afișe, însă Maini, prietenul din copilărie cu care vorbea cel mai des, îi aminti de ele:

– Nici că puteai să pici într-un moment mai bun, începu el. Ceea ce avem nevoie este fix un comisar.

– Vreau să stau departe de orice fel de anchetă, punctă imediat Soneri.

Se așezaseră la barul *Rivara* și priveau piața plină de tarabe în dimineața aceea de duminică. Dinspre ele se înălța un zumzet continuu, un fundal sonor de neliniște.

– Ce gând te-o fi împins să vii încoace în noiembrie? îl întreabă Maini.

– Știi că-mi place să merg după ciuperci, răspunse comisarul făcând un gest vag cu mâna spre munții acoperiți de ceață.

– Anul ăsta ai nimerit prost: vara a fost prea uscată și s-au ars imediat ce și-au ițit capetele.

– Așa ziceți mereu, ridică din umeri Soneri. Ba e prea uscat, ba e prea multă apă, ba a dat boala-n ele... Nu mă descurajez.

Maini râse, se uită la mesele la care stăteau cei în vârstă și schimbă subiectul:

– Ce zici de afișe?

– Mi se pare o glumă, suspină comisarul. Azi e zi de sărbătoare, nu-i așa?

În clipa aceea sosiră și Volpi, paznicul de vânatoare și Delrio, pompierul. Se așezară lângă ei în tăcere, salutându-i cu un semn.

– Chestia e că nimeni nu l-a văzut pe Rodolfi prin sat, insistă Maini.

– Ieri seară l-a văzut cineva, interveni Volpi. O mașină care semăna cu a lui era oprită în dreptul farmaciei.

– Cine-a zis asta?

– Vorbea lumea de dimineață, răspunse vag bărbatul.

– A lăsat vorbă că pleacă acum o săptămână, preciză Delrio. Călătorie de afaceri. L-a auzit o angajată de-a lui, fiica lui Biavardi.

– Și totuși echipa de vânători de la Case Bottini i-a recunoscut vineri cățeaua. Se învârtea pe Costa Pelata, îl dezminți Volpi.

– O fi fost altcineva, îl temperă Delrio.

– S-o fi ciondănit cu nevastă-sa, râse Maini. Toată lumea știe că nu se mai înțeleg și că de fiecare dată el își ia tălpășița și stă în pădure, cu mistreții.

– Iar noaptea mai trage în câte cineva, spuse grav Volpi. S-au auzit împușcături din locurile alea și părea să fie o pușcă Franchi.

– Împușcături se aud cu duiumul, reluă Delrio, și nu se știe cine trage. Dar mereu sunt împușcături singuratice, de vânătoare la pândă.

– Munții ăștia colcăie de braconieri, recunosc paznicul vânătorului. Ai nevoie de armată ca să-i prinzi.

– Pe care-i sprinten nu-l ginești. Acolo sus nici măcar nemților nu le-a ieșit cu partizanii, își aminti Maini. Dar chiar or fi braconieri...?

Fraza rămase pe jumătate terminată, iar el amuți. Soneri, care asculta ușor enervat, auzi cum zgomotul de voci de la bar devine mai puternic, în timp ce îl învălui un damf de fum vechi și umezeală. După câteva secunde, Volpi ridică o mână și o lăsă să cadă greu pe masă. Gestul unui alfabet mut pe care comisarul îl cunoștea. Și ceilalți înțeleseseră și zâmbiră. Apoi Maini reluă:

– Se pare că în ultima vreme Rodolfi nu mai era...

Și mișcă mâna cu buricele degetelor în sus.

– Suprasolicitare.

– Cred și eu, unu' care pune afișe...

Sosi Rivara cu o sticlă de Malvasia. Așeză paharele pe masă și o deschise. Făcea gesturi tăcute și precise cu mâinile lui mari, cu piele groasă. După aceea, pe nepregătite, anunță:

– L-au văzut azi-dimineață.

– Unde? întrebă Maini.

– La el acasă, replică Rivara ridicând bărbia spre munți. Se agita prin curte și nu părea în apele lui.

– Cine l-a văzut? insistă Volpi.

– Mendogni. A trecut pe-acolo cu tractorul în drum spre Campogrande.

– Nu găsești două povești la fel, chicoti sarcastic Soneri.

– Mai tare mă pun pe gânduri împușcăturile, reluă Delrio. Se aud la orice oră, și cum sezonul de mistreți e închis... O fi făcând careva pe deșteptul.

– Spuneți-le carabinierilor, i-o tăie comisarul.

– Știu deja. Oricum le aud și ei, zise Delrio.

Ridică paharele și ciocniră.

– Îmi închipui că ați făcut deja o tură, zâmbi Soneri făcând aluzie la ciuperci.

– Puține, minimaliză Volpi. E chestiune de noroc.

Norii se ridicaseră cât de cât, iar înaintea lor se întrezări trecătoarea Del Duce, cu pinii care formau pete mai închise la culoare.

– Parcă aș fi avut chef să urc după-amiază, zise comisarul.

Volpi îl fixă cu o grimasă dezaprobatăre întipărită pe chip.

– La patru e deja întuneric. Mai bine mergi dimineața și te întorci în oraș la ora prânzului.

În glas i se simțea un fel de îngrijorare, dar Soneri n-o luă în seamă pentru că celălalt adăugă:

– Ciupercile lucrează în umezeala nopții. Ori le găsești dimineața, ori îți iei gândul.

– Eu zic că dacă voia să-i anunțe pe toți că nu s-a întâmplat nimic putea doar să tragă o fugă până-n sat. De ce să pună afișe? o luă de la capăt Delrio, care nu putea înghiți povestea aceea.

– Și, mă rog, când a venit el vreodată în sat? replică Volpi. Vine numai ta-su, Palmiro, care-i trata pe bolnavi în piață și s-a născut aici, alături.

– Rivara a zis adineauri că Mendogni l-a văzut în curte..., spuse Maini.

Delrio se uită perplex la el.

– Oamenii văd întruna multe lucruri care nu există... Iar ulița care duce la Campogrande e departe de vilă.

– Mercedesul lui era oprit în dreptul farmaciei ieri-seară.

– Putea fi nevestă-sa care o căuta pe farmacistă. Parcă ar trăi cu medicamente..., adăugă Delrio.

Soneri se străduia să se gândească la altceva. Mai mult decât orice, la drumeagurile din pădure. Iar între timp îi privea pe vânzătorii ambulanzii din piață care începuseră să închidă tarabele, în timp ce cerul închidea la rândul lui orice lucarnă spre munți. Unul dintre ei, încălțat cu niște ditamai bocancii, intră în bar ca să se încălzească.

– Deja faci drum întors? îl întreabă Rivara.

– Și-aici ce să facem? Nu se vinde nimic. Lumea parcă a-nnebunit.

– E ziua Sfântului Martin, se justifică gazda.

Vânzătorul ambulant îl privi fără prea mare convingere.

– N-au ei nicio treabă cu Sfântul Martin, spuse el ironic. Le stă mintea numai la Rodolfi. Da' ce s-a întâmplat?

– Părea să fi dispărut, apoi l-a zărit careva. Iar azi au pus afișe ca să informeze satul că e teafăr și nevătămat, explică Rivara.

– Le-am văzut, încuviință vânzătorul și dădu peste cap un păhărel de *grappa*. Mi se pare că treaba asta pute.

Delrio se adresă celorlalți:

– Vedeți? Și unul care vine din afară pricepe imediat că e ceva în neregulă.

– Comisarul tocmai de asta a venit aici, reluă Rivara arătând în glumă spre Soneri.

Vânzătorul începuse să-i arunce priviri neîncrezătoare, fără să înțeleagă.

– Chiar așa gravă e situația? întreabă el.

– Ar putea fi..., comentă Volpi ambiguu.

– Om vedea cum se termină, adăugă Delrio.

– Oricum, le-o tăie Soneri, eu sunt aici ca să merg la ciuperci.

Vânzătorul râse, plăti și ieși.

Nu era întru totul adevărat. În timp ce se ridica la rândul lui și privea cum piața se goleşte, își dădu seama că povestea aceea îl intriga, iar asta îl enervă la fel ca simptomele unei răceli.

– Ne revedem azi la *torta frita*? întreabă Maini.

Soneri privi cerul tot mai întunecat, apoi răspunse:

– Cred că da.

– Degeaba îți faci speranțe, îl descurajă celălalt referindu-se la vreme. Azi nu se mai schimbă.

Comisarul desfăcu larg brațele, salută și porni spre pensiunea *Verița*, unde își rezervase o cameră. Nici nu intră bine că parfumul de *tortelli* umpluți cu castane, amestecat cu al sosului de roșii cu porcini, îi redeșteptă amintiri din copilărie amorțite de gusturile de duzină din prea multe localuri cu autoservire.

Sante Righelli, proprietarul, îl întâmpină cu timiditatea aceea aspră a muntenilor, care frizează lipsa de politețe. Soneri îl scrută cu privirea și găsi că seamănă mult cu măcelarul de pe etichetele familiei Rodolfi.

– Nu ne-ați prins bine cu vremea asta, comentă bărbatul.

– Suntem în noiembrie..., zise împăciuitor comisarul. Umezeala asta măcar o să scoată la iveală *porcini*.

Celălalt clătină din cap:

– Nu ne-ați prins bine nici cu asta.

– Dac-o fi chiar așa rău, măcar mă odihnesc.

Sante se trase într-o parte, făcându-i semn să-l urmeze în sală, unde multă lume deja mânca prânzul, dar în prag se opri.

– Sper să vă puteți odihni cu adevărat, șopti el cu o nuanță ambiguă în glas.

– Credeți că n-o să dorm noaptea?

- Nu, nu, explică Sante, de dormit o să dormiți foarte bine, doar că prin sat cam e agitație.

- Știu, afișele astea...

- Ehe..., confirmă gazda cu o expresie ușor mohorâtă. Să sperăm că doar din pricina asta.

Frazele lăsate în suspensie păreau să sugereze altceva, dar Soneri jurase să nu se lase implicat și își mută atenția asupra soției lui Sante, Ida, care se întorcea de la cuptoare, masivă și learcă de sudoare. O munteancă lată în șolduri care avea aerul indestructibil al unei case de cantonieri.

- Răspândiți miresme irezistibile, o laudă comisarul.

- Ehe! replică femeia. S-au dus vremurile alea!

Și îi aruncă o privire dezamăgită soțului, care nu zise nimic.

- Dragostea trece prin stomac, glumi Soneri.

- E singura cale, comentă ea. Și mi se pare că am succes. Vin mulți, chiar și cei care trec pe drumul național, oameni care călătoresc, camionagii care urcă aici de pe autostradă... Am admiratori peste tot, chicoti ea.

- Iar azi mai e și sărbătoare.

- De-acum în fiecare zi e sărbătoare. E același meniu de luni până duminică. Noutățile sunt altele..., zise femeia.

- La masă îmi place rutina, se eschivă Soneri apropiindu-se de un loc liber.

- Atunci nu vreți un meniu? întrebă Sante.

- Mă las pe mâna bucătăresei.

Nu greșea lăsându-i frâu liber Idei: *tortelli* cu umplutură de castane, cartofi cu ierburi, un platou cu iepure, mistreț și clapon, ca garnitură - mămăligă, iar la sfârșit - cremă *zabaione* și un vin Bonarda de culoarea sângelui. Când termină prânzul, masa consistentă, vinul și rumoarea taifasului din restaurant îl molesiseră pe comisar atât de tare încât își auzi mobilul abia după ce țiuu de două ori.

- Ai ajuns? îl întrebă Angela, căreia vocea îi juca din pricina recepției slabe.

- N-am semnal ca lumea, o avertiză el ieșind.

- Ești la *Veveriță*?

- Da.

- Puteam să jur.

- Ce să fac? Simt un aer de casă, îi cunosc pe proprietari...

Din partea cealaltă auzi un oftat.

- Gândește-te câte localuri mai bune or fi pe care nu le cunoști.

- Și de ce să-l schimb dacă mă simt bine aici?

- Într-o zi o să vin să verific, îl amenință ea cu bonomie. Dar ce ai? Pari necăjit.

- Nu, necăjit nu..., bombăni Soneri fără convingere. Aici se vorbește întruna de unul care cică ar fi dispărut, apoi a reapărut... Nimeni nu înțelege ce se petrece și acum e o învălmășeală de zvonuri. Din pricina meseriei, mă cam calcă pe bătăături.

- Nu cumva ești și tu curios?

- Ei, puțin da, recunosc comisarul. Eu aș vrea să vorbesc despre ciuperca, dar cu oricine m-aș întâlni iese mereu la iveală subiectul ăsta.

- Dar cine a dispărut? Cineva important?

- Paride Rodolfi, cel cu fabrica de mezeluri.

- Drace! comentă Angela. Nu-i fitecine. Îl știu pe avocatul firmei lui. E specialist în drept civil. Cred și eu că vorbesc despre el, acolo toată lumea e legată de familia Rodolfi, unii pentru că lucrează pentru ei, alții pentru că fac afaceri cu ei.

- Știu, dar ideea e că...

Comisarul se opri pentru că brusc își pierduse șirul gândurilor. Apoi își dădu seama că nici el nu pricepea cum de toată povestea i se pare așa ciudată.

- Ce anume? insistă Angela.

Atunci Soneri puse faptele în ordine ca să le clarifice și pentru sine:

- Au apărut afișe care anunță că Rodolfi e viu și sănătos. Însă nimeni nu spusese că ar fi fost mort, se gândeau doar că plecase o vreme.

- Când dispăre cineva există întotdeauna bănuiala că poate fi mort, încercă să-i explice Angela.

- Sigur. Dar nici măcar acum, cu toate afișele astea, nu e cert că ar fi viu. Unii susțin că l-au văzut, dar nimeni nu poate băga mâna-n foc.

- Doamne, comisare, murmură Angela, nu te-am mai văzut niciodată așa confuz! Sper că e din cauză că ți-a căzut greu mâncarea. Plimbă-te puțin ca să-ți limpezești mintea și încearcă să te odihnești.

- Am impresia că toți știi mult mai multe decât spun, dar neavând alte indicii și eu merg la băjbăială, nu reușesc să formulez vreun raționament, o lămuri comisarul.

- Vrei un sfat? Nu te băga. Mergi pe munții tăi și lasă-i să-l caute singuri pe Rodolfi, dacă s-a pierdut cu adevărat, încheie Angela.

La două și jumătate satul încă moțâia în aburii supei cu carne. Soneri urcă în cameră, își puse cizmele de cauciuc și se strecură afară fără să fie văzut de Sante. Pentru prima oară urma sfaturile Angelei. În plus, codrii aceia îi erau familiari, se mișca prin ei ca în propria casă. Porni pe strada principală din Montelupo, având intenția să urce vreo doi kilometri pe carosabil și apoi să se afunde în pădurea de fagi. O plimbare obositoare ca să-și pună la încercare suflul. Porni cu pas susținut privind din când în când cum satul se tot micșorează. Ridică privirea spre munte numai la rezervorul de apă potabilă, unde era o cișmea. Ceața se afla doar puțin mai sus: la zece minute de mers pe jos. Primul fuior de abur îl mângâie la Boldara, în punctul unde se termina asfaltul. Apoi un du-te-vino de clarobscur, după placul vântului care sfâșia norii. Abia când apucă pe cărarea din pădure se închise totul. Copacii și ramurile dimprejur, ceața compactă, apăsătoare, și pământul negru de sub picioare îl înfiorară. Merse mai departe cu un sentiment ușor neplăcut, cufundându-se tot mai mult în tunelul acela întunecat. Simțea că nu mai e singur. Ciripitul păsărilor sau foșnetele aricilor alternau cu zgomotul de pași grei ai unei fiare masive

pe undeva prin pădure. Ceața și adierile purtau zgomotele în direcții neclare, înșelătoare.

Urcase o bună bucată de drum când simți că se încălzește. Inima îi bătea cu putere iar respirația îi era sacadată. Țigările își spuneau cuvântul. Apoi se uită la cizmele încrustate de noroi și înțelese: ducea cu sine cel puțin două kilograme de pământ. Le șterse de niște mușchi și își dădu seama că în mai puțin de o oră urma să se lase întunericul. Atunci coborî o porțiune de drum și se opri când auzi zgomot de ramuri rupte. Se gândi la un mistreț în alergare și preț de o clipă se temu că o să se năpustească asupra lui. Însă fiara coti pe o rigolă care cobora de-a curmezișul versantului, fără să iasă la vedere pe cărare, căutând în schimb adăpostul crengilor.

Abia avu timp să pornească din nou când o împușcătură făcu aerul să tremure, iar ecoul răsună în vale ca un tunet. Glonțul trecuse la nu mai mult de câteva zeci de metri, îl auzise șuierând și frângând ramurile când le străpunsese dintr-o parte în alta. Se ghemui imediat în iarba umedă, așteptând a doua împușcătură, care nu mai veni. Apoi mai rămase puțin în poziția aceea, cumpănind dacă lovitura fusese îndreptată spre mistreț sau spre el însuși, până când i se păru că e absurd să se întrebe așa ceva. Douăzeci de minute mai târziu ieși în drumul asfaltat și, încă înainte să pășească afară din ceață, auzi formația care cânta în piață.